

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZY

Zespołu Szkół w Judzikach

TEKST JEDNOLITY

„W wychowaniu chodzi o to, ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem – o to, ażeby bardziej był, a nie tylko więcej miałby, aby więc poprzez wszystko, co ma, co posiada, umiał bardziej i pełniej być człowiekiem, to znaczy, ażeby również umiał bardziej być nie tylko z drugimi, ale i dla drugich (...)”.

Jan Paweł II

(przemówienie w UNESCO 02.06.1980 r.)

JUDZIKI, marzec 2004

*Postępuj zawsze właściwie.
Da to satysfakcję kilku ludziom,
a resztę zadziwi.*

Mark Twain

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZY

Został opracowany na podstawie:

- Załącznika nr 1 rozporządzenia MEN z dnia 15 lutego 1999 r. (Dz. U. Nr 14 z 23 lutego 1999 r., poz. 129),
- Konstytucji RP,
- Ustawy o systemie oświaty (Dz. U. Nr 67 z 1996 r. poz. 329 z póź. zm.),
- Ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (tekst jednolity Dz. U. z 1998 r. Nr 106, poz. 668 z póź. zm.),
- Programu polityki prorodzinnej państwa,
- Rozporządzenia MEN w sprawie ramowego statutu,
- Konwencji Prawach Dziecka,
- Europejskiej Karty Praw Człowiek a

przez zespół nauczycieli w następującym składzie:

1. Beata Roszkowska
2. Urszula Grzybowska
3. Marzenna Grodzicka

SPIS TREŚCI

ROZDZIAŁ I.	
MISJA SZKOŁY	4
§1. <i>Misją naszej szkoły jest:</i>	4
ROZDZIAŁ II.	
DIAGNOZA	5
§2. <i>Charakterystyka środowiska wychowawczego</i>	5
§3. <i>Zebranie i opracowanie materiału</i>	5
ROZDZIAŁ III.	
ZADANIA SZKOŁY	6
§4. <i>Zadania szkoły jako środowiska wychowawczego</i>	6
§5. <i>Zadania nauczyciela wychowującego</i>	6
§6. <i>Sprecyzowanie zadań dla poszczególnych statutowych organów</i>	6
§7. <i>Zasady współpracy szkoły z rodzicami</i>	7
§8. <i>Opracowanie strategii wychowawczej</i>	7
ROZDZIAŁ IV.	
PLAN DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH	8
ROZDZIAŁ V.	
INNE DZIAŁANIA WSPOMAGAJĄCE	
PROCES WYCHOWAWCZY	12
ROZDZIAŁ VI.	
EFEKTY DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH	12
ROZDZIAŁ VII.	
EWALUACJA SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO	12
KALENDARZ IMPREZ I UROCZYSTOŚCI	
W ROKU SZKOLNYM 2003/2004	13

ROZDZIAŁ I. MISJA SZKOŁY

§1.

Misją naszej szkoły jest:

Kształcenie i wychowanie młodzieży przygotowujące do wartościowego i aktywnego życia w społeczeństwie.

ROZDZIAŁ II. DIAGNOZA

§2.

Charakterystyka środowiska wychowawczego

1. Zespół szkół, w skład którego wchodzi: szkoła podstawowa, oddział przedszkolny i gimnazjum.
2. Szkoła gromadzi uczniów z 4 wsi: Judziki, Lenarty, Biała Olecka, Bialskie Pola.
3. Na wsi oprócz szkoły znajduje się: kościół, filia poczty, sklep spożywczy, ZRH, POP „Ortus”.
4. Średnia aktywność społeczna wśród dorosłych (brak stowarzyszeń, klubów itp.), za uważy się jedynie działalność Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży.
5. Mieszkańcy wsi deklarują przynależność do Kościoła Katolickiego.
6. Teren po byłym PGR-ze o wysokim bezrobociu, wśród rodziców dominuje wykształcenie zawodowe.

§3.

Zebranie i opracowanie materiału

W tej fazie zbieraliśmy materiały, które wykorzystamy przy tworzeniu programu oraz planowaniu pracy wychowawczej klasy.

Zaczęliśmy od badania zasobów szkoły. Rada pedagogiczna zastanowiła się nad:

- tym, co w zakresie wychowania dotychczas w szkole robiono z dobrymi efektami,
- umiejętnościami i zainteresowaniami nauczycieli, które możemy wykorzystać w dalszej pracy wychowawczej,
- problemami wychowawczymi występującymi w szkole i środowisku.

Badanie oczekiwań rodziców wobec szkoły przeprowadziliśmy sondując opinie na zebraniu. Na tej podstawie zorientowaliśmy się, jakie wartości rodzice uznają za szczególnie ważne w wychowaniu ich dzieci. Wykorzystaliśmy je przy określaniu misji szkoły i efektach działań wychowawczych. Wybrane przez rodziców zadania i problemy szkoły będą przydatne na etapie tworzenia ogólnych zadań wychowawczych szkoły. Natomiast odpowiedzi dotyczące oczekiwanej od rodziców pomocy wykorzystamy na etapie projektowania zasad współpracy szkoły z rodzicami.

Najważniejszym podmiotem w szkole są uczniowie. Ich oczekiwania wobec szkoły poznaliśmy na podstawie informacji uzyskanych podczas realizacji godzin do dyspozycji wychowawcy klasy. Opinie uczniów wykorzystamy w poszczególnych etapach budowy programu.

ROZDZIAŁ III. ZADANIA SZKOŁY

§4.

Zadania szkoły jako środowiska wychowawczego

1. Opieka wychowawców nad biologicznym i psychologicznym rozwojem wychowanków.
2. Ochrona wychowawcza nad działaniem wychowanków w życiu społeczności środowiskowej.
3. Przygotowanie wychowanka do samodzielnego życia, którego fundamentem jest prawda, miłość, tolerancja, patriotyzm, pracowitość, szacunek dla innych.
4. Skoordynowanie oddziaływań wychowawczych domu, szkoły i środowiska rówieśniczego.

§5.

Zadania nauczyciela wychowującego

1. Kreowanie sytuacji, w których dziecko aktywnie rozwija wszystkie sfery swojej osobowości.
2. Kształtowanie umiejętności współistnienia i współdziałania w grupie rówieśniczej i społecznej przez wspólną naukę, zabawę i wybór właściwych form spędzania wolnego czasu.
3. Budowanie obrazu własnej osoby w oparciu o rzetelną samoocenę.
4. Zaszczepienie postaw pozytywnego i zrównoważonego reagowania w sytuacjach trudnych oraz właściwego sposobu wyrażania ocen i sądów aprobujących lub negujących różne zachowania swoje i innych osób.

§6.

Sprecyzowanie zadań dla poszczególnych statutowych organów

1. **Rada Rodziców** reprezentuje interesy wychowawcze rodziców i odpowiada za prawidłowe relacje szkoła-wychowawca-uczeń-rodzice.
2. **Rada Pedagogiczna** wspomaga rodzinę w jej naturalnych prawach do wychowania poprzez dostarczanie kompetentnych informacji o przyczynach zachowania się ucznia oraz sposobach wprowadzania korekt wychowawczych. Ułatwia i stwarza możliwości kontaktu rodziców z:
  - poradnią psychologiczno-pedagogiczną,
  - specjalistami z dziedziny medycyny i psychologii.
1. **Samorząd Uczniowski** wyraża opinie na temat sposobu i celowości organizowania imprez i uroczystości szkolnych, decyduje w ramach kompetencji określonych w statucie o realizowanych przez szkołę zadaniach. Reprezentuje uczniów na zewnątrz oraz ocenia sytuację wychowawczą w szkole.

§7.

Zasady współpracy szkoły z rodzicami

1. Uczestnictwo w zebraniach i spotkaniach indywidualnych.
2. Pomoc w organizowaniu wycieczek, imprez klasowych i szkolnych.
3. Pomoc w urządzaniu klasopracowni.
4. Opiniowanie przez rodziców wybranej dokumentacji szkolnej.
5. Zapoznanie rodziców z programami, regulaminami.
6. Systematyczne informowanie rodziców o postępach dziecka w nauce, a także o problemach wychowawczych w celu ich szybkiego rozwiązania.

§8.

Opracowanie strategii wychowawczej

Istotnym elementem strategii jest umowa z rodzicami w sprawie udziału dorosłych w imprezach organizowanych przez szkołę: dyskoteki, konkursy, zawody sportowe itd. W porozumieniu z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizowane są programy profilaktyczne oraz prowadzona jest świetlica socjoterapeutyczna.

Przyjęto koncepcję otwarcia się szkoły na środowisko poprzez przygotowanie wspólnych imprez. Ustalono, że spotkania z rodzicami będą miały charakter partnerski. Wychowawcy i przedstawiciele „Trójek klasowych” zadbają o właściwą oprawę tych spotkań. Rozmowy na tematy dotyczące indywidualnych osób mają charakter poufny i nie mogą być wykorzystywane bez zgody rodziców ucznia. Rodzice lub prawni opiekunowie mają niekwestionowane prawo do decydowania o sposobie podejmowanych czynności w stosunku do ich dzieci czynności.

Traktowanie ucznia podmiotowo z pełnym szacunkiem dla jego osobowości. System ma się opierać na tolerancji, ale nie na pobłażliwości. Kontrola zachowań winna być immanentną częścią programu wychowawczego.

We współpracy z rodzicami i Samorządem Uczniowskim ustalono zasady przyznawania nagród, wyróżnień i kar, które zawarte są w Rozdziale IX WSO.

ROZDZIAŁ IV. PLAN DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH

Wartości wychowawcze	Cele wychowawcze szkoły	Zadania wychowawcze	Przykładowe formy realizacji
1. Prawdomówność	Kształtowanie odpowiedzialności za słowa i czyny.	<ul style="list-style-type: none"> - zawsze mówimy prawdę (nawet w sytuacjach dla siebie niekorzystnych) 	<ul style="list-style-type: none"> - pogadanki w klasach, quizy i zabawy - konkursy - spotkania towarzyskie - zajęcia dydaktyczne
2. Szacunek dla siebie i innych	Poszanowanie godności osobistej, nietykalności cielesnej i wyrabianie szacunku dla innych.	<ul style="list-style-type: none"> - nie spóźniamy się na lekcje - odnosimy się do siebie z szacunkiem (rozumienie, życzliwość) - nie skarżymy - nie używamy wulgaryzmów - nie przezywamy się 	<ul style="list-style-type: none"> - „Jaki / jaka jestem?” - przeprowadzamy wywiad na swój temat - analiza własnego zachowania - ankiety, rozmowy
3. Tolerancja	Kształtowanie pozytywnych postaw i tolerancji wobec różnych poglądów i osób innych, niepełnosprawnych, chorych, słabszych.	<ul style="list-style-type: none"> - odnosimy się z szacunkiem do sprawnych inaczej, ludzi starszych, chorych, młodszych, osób o odmiennych poglądach - nie wyśmiewamy się z ludzi innych niż my 	<ul style="list-style-type: none"> - obchody imienin i urodzin kolegów z klasy - systematyczna praca w samorządzie klasowym i szkolnym - współzawodnictwo w konkursach szkolnych i pozaszkolnych, konkursach przedmiotowych, zawodach sportowych - zaangażowanie w akcje charytatywne
4. Szacunek dla pracy własnej i innych	Wyrabianie szacunku dla pracy własnej i innych. Troska o estetykę klaso-pracowni i szkoły.	<ul style="list-style-type: none"> - dbamy o porządek, nie zaśmiecamy miejsc, w których przebywamy - porządkujemy salę lekcyjną po zakończeniu zajęć, a po ostatnich zajęciach wkładamy krzesła na stoły 	<ul style="list-style-type: none"> - zagospodarowanie klaso-pracowni - opieka nad gazetkami tematycznymi - wykonywanie obowiązków dyżurnych - dbanie o czystość w toaletach, na korytarzach, boisku i wokół szkoły

5. Kultura osobista	Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, umiejętności współżycia w grupie społecznej i rodzinie zgodnie z obowiązującymi normami i regułami	<ul style="list-style-type: none"> – pamiętamy o słowach: <i>proszę, dziękuję, przepraszam</i> – osobę dorosłą wchodzącą do klasy witamy wstając z miejsc – pamiętamy o witaniu i żegnaniu się z innymi 	<ul style="list-style-type: none"> – zredagowanie „Kalendarium Ważnych Słów” – udział w skeczach, małych formach teatralnych – drama
6. Poszanowanie życia i dbałość o zdrowie	Kształtowanie nawyków zdrowego, aktywnego trybu życia i wypoczynku. Nabywanie umiejętności życia w zgodzie z przyrodą.	<ul style="list-style-type: none"> – przestrzegamy zasad higieny osobistej i higieny pracy umysłowej – dbamy o swój wygląd zewnętrzny – korzystamy z łazienki zgodnie z przeznaczeniem – zdrowo się odżywiamy, odpowiednio ubieramy – aktywnie uczestniczymy w zajęciach sportowych organizowanych w szkole 	<ul style="list-style-type: none"> – pogadanki w klasie BHP w czasie zajęć lekcyjnych, na przerwach, w czasie przerw świątecznych, ferii zimowych, wakacji letnich, w drodze do i ze szkoły – spotkania ze szkolną pielęgniarką, lekarzem – przestrzeganie terminów szczepień ochronnych – organizowanie zajęć sportowych
7. Nieuleganie nałogom	Wskazywanie ujemnych skutków nałogów (papierosy, alkohol, narkotyki). Działania profilaktyczne zapobiegające nałogom.	<ul style="list-style-type: none"> – nie ulegamy nałogom – uczestniczymy w programach profilaktycznych 	<ul style="list-style-type: none"> – organizowanie spotkań profilaktycznych dla uczniów i rodziców – uczestnictwo w programach profilaktycznych – spotkaniach z pedagogiem szkolnym – ankiety – uczestnictwo w małych formach teatralnych

<p>8. Poszanowanie mienia własnego, cudzego i społecznego</p>	<p>Uwrażliwienie na dobro własne i wspólne.</p>	<p>Dbamy o rzeczy własne i innych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – układamy tornistry lub plecaki przed klasą – zmieniamy obuwie – kurtki i nakrycia głowy zostawiamy w szatni – nie niszczymy pomieszczeń i przedmiotów, z których korzystamy, wyrządzoną szkodę naprawiamy, odpowiadamy finansowo za zniszczone mienie – widząc przejaw niszczenia mienia, mamy obowiązek zgłosić osobie dorosłej 	<ul style="list-style-type: none"> – dbałość o warsztat pracy ucznia i sprzęt szkolny – dbałość o czystość i higienę sanitariatów – zaangażowanie w prace społeczne na rzecz klasy, szkoły, środowiska
<p>9. Nieprzywłaszczanie cudzej własności</p>	<p>Wpajanie zasad uczciwości i szacunku dla cudzej własności.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – nie przywłaszczamy sobie czyjejś własności – znalezionej rzecz oddajemy właścicielowi lub pracownikowi szkoły – pożyczoną rzecz oddajemy 	<ul style="list-style-type: none"> – pogadanki w klasie – spotkania z policjantem – projekcja filmów
<p>10. Umiejętność funkcjonowania w grupie</p>	<p>Nabywanie umiejętności współzycia w grupie społecznej, rozwiązywania konfliktów w różnych sytuacjach. Uczenie radzenia sobie z własnymi emocjami.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – stosujemy zasadę: „jeden mówi, inni słuchają” – rozmawiamy ze sobą – nie krzyczymy – pomagamy sobie wzajemnie w różnych sytuacjach (słabszym kolegom w nauce, odwiedzamy nieobecnych z powodu choroby) – unikamy konfliktów, agresywnych zachowań, przemocy, znęcania się – otaczamy opieką młodszych, słabszych 	<ul style="list-style-type: none"> – gry i zabawy w celu wzajemnego poznania się uczniów i ich integracja, dyskusja na forum klasy, ankiety – wybory do samorządu klasowego, powołanie innych funkcji w klasie – pomoc kolegom w nauce, wspólne przygotowanie imprez klasowych, organizowanie wycieczek, biwaków i innych wyjazdów
<p>11. Odpowiedzialność</p>	<p>Uczenie podejmowania odpowiedzialnych decyzji. Wskazywanie na konsekwencje swojego postępowania.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – systematycznie przygotowujemy się do zajęć – nie odpisujemy zadań domowych, nie „ściągamy” – ponosimy konsekwencje niewłaściwego postępowania 	<ul style="list-style-type: none"> – rozmowy w klasie – diagnozowanie uczniów – czytanie artykułów prasowych

12. Patriotyzm	Wyrabianie szacunku dla tradycji szkolnych, regionalnych i państwowych. Rozwijanie zainteresowania kulturowymi wartościami regionu. Wpajanie szacunku dla symboli narodowych.	<ul style="list-style-type: none"> - znamy swój region, jego historię i kulturę - aktywnie uczestniczymy w świętach zgodnie z kalendarzem szkolnym - na uroczystości przychodzimy odświętnie ubrani - otwarcie się na wartości kultury Europy 	<ul style="list-style-type: none"> - uczestnictwo w uroczystościach religijnych, obrzędowych - lekcje o tematyce historyczno-patriotycznej - wycieczki - konkursy
13. Rodzina	Podkreślanie wartości rodziny, pogłębianie więzi rodzinnych. Wyrabianie postaw otwartości i gotowości do poświęceń.	<ul style="list-style-type: none"> - z szacunkiem wypowiadamy się o swojej rodzinie - szanujemy pracę rodziców, pomagamy im w prostych czynnościach domowych - współuczestniczymy aktywnie w życiu rodziny - szanujemy tradycje rodzinne 	<ul style="list-style-type: none"> - spotkanie pokoleń (np. córka, mama, babcia) - odgrywanie zamienionych ról rodziców przez uczniów - ekspresja plastyczna (wystawa prac) - udział w ważnych uroczystościach rodzinnych
14. Tworzenie wspólnoty szkolnej	Rozwijanie samorządności uczniowskiej. Prawa i obowiązki ucznia. Budzenie więzi wewnątrz szkolnej, rozwijanie poczucia przynależności do „Małej Ojczyzny”.	<ul style="list-style-type: none"> - tworzymy wspólnotę szkolną - znamy normy dobrego zachowania i według nich postępujemy - wypełniamy obowiązki ucznia 	<ul style="list-style-type: none"> - poznanie i upowszechnianie praw i obowiązków ucznia zawartych w Statucie Szkoły - poznanie i przestrzeganie regulaminu szkoły oraz zasad WSO - udział i zaangażowanie w zajęciach pozalekcyjnych - organizowanie dyskotek szkolnych - powołanie SU oraz opiekuna - udział w konkursach organizowanych przez SU - współorganizowanie uroczystości szkolnych - uczestnictwo w akcjach podejmowanych przez samorząd

ROZDZIAŁ V. INNE DZIAŁANIA WSPOMAGAJĄCE PROCES WYCHOWAWCZY

1. Opracowanie i wdrożenie SPP.
2. Działania związane z orientacją zawodową w klasie III G.
3. Akcje środowiskowe:
  - dożynki szkolno-parafialne
  - festyn szkolny.
4. Propagowanie wiedzy o Europie w aspekcie historycznym, geograficznym, kulturowym, gospodarczym – Szkolny Klub Europejski.

ROZDZIAŁ VI. EFEKTY DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH

1. Odpowiedzialny za słowa i czyny.
2. Szanuje dorosłych, młodszych, rówieśników.
3. Dostrzega różnicę między ludźmi i akceptuje je.
4. Szanuje pracę własną i innych.
5. Nawykowo stosuje zwroty grzecznościowe.
6. Dbą o swoje zdrowie i środowisko naturalne.
7. Potrafi pracować w zespole. Nie ma nałogów.
8. Dbą o rzeczy własne i innych.
9. Zna podstawowe normy społeczne – nieprzywłaszczanie cudzej własności.
10. Ma poczucie przynależności do klasy jako ważnego jej ogniwa.
11. Umie dokonywać odpowiedzialnych wyborów.
12. Pielęgnuje tradycje regionu, szkoły, kraju. Jest otwarty na europejskie wartości kultury.
13. Zna wartości rodziny i swoje w niej miejsce.
14. Współtworzy grupę społeczną.

ROZDZIAŁ VII. EWALUACJA SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO

Ostatni etap pracy nad szkolnym programem wychowawczym to etap ewaluacji. Pierwsze poprawki dokonane będą po roku pracy, następne według potrzeb. W ewaluacji uwzględnimy opinie uczniów, rodziców, nauczycieli, nadzoru.

Stosujemy następujące sposoby ewaluacji:

- ankiety przeprowadzone wśród uczniów, nauczycieli, rodziców;
- badanie opinii na spotkaniach z rodzicami, na zebraniach samorządu uczniowskiego;
- wypowiedzi nauczycieli na posiedzeniach rad pedagogicznych;
- opinie samorządu i nadzoru pedagogicznego przekazane ustnie lub pisemnie.

**KALENDARZ IMPREZ I UROCZYSTOŚCI
W ROKU SZKOLNYM .....**

Lp.	Imprezy i uroczystości	Termin realizacji	Odpowiedzialni	Uwagi
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				
16.				
17.				